

גב מצוה

כא כ מ"י פ"ע מהל'
מ"א הלכה ז' ספג
לחזין קמז טו"ש ז"ד
כימון לא ספי"ד וסמון
קה טפי"ג :

בשלמא

מקומו . וח"ת למאן דלמז עילאה
גבר למה הפסח אינו נאכזר מחמת
השפוד ויהיה לרי"ך ליעול את מקומו
סביב השפוד ואומר ר"י לחזין שפוד
של עץ קולט חוס כל כך כמו חרס
וסולת אינו נמו מצפנים אינו רותח
כצחון צרוב ספרים וצפירות ר"ח
גרס ופי הדר רוטב אפסח מיכויו
פסח מחמת חמימות החרס כ"ו
וקשה דמיפוק ליה שרוטב איסור
בכלע בפסח וגרלה דהא דקחמז
ומיטוי פסח ארוטב קאי מדקחמז
מחמת חרס דאי אפסח קאי הוה ליה
למימר מחמת רוטב :

אלא

למד תחלה גבר דלוקורי
מיקר ליה . ה"ג בכל
הספרים ובפ"ר" ב"טול את מקומו
סגי ורש"י מחקו משום דקשיא ליה
כיון דלוקורי מיקר מה איסורא יש
ברוטב דחזק לומר כגון שהסולת של
חבורה אחרת ואסור להן הרוטב לפי
שאינו מניין ולר"ח נראה דגרס ליה
שפיר דע"ג מיירי כגון שהרוטב לא
יכלה כל לורכו וה"ל אברכים דבגולה
על לורכו לא הוה חו מפסיל משום
ללי מחמת דבר אחר וללאו ואחר
קך ציטלו דלסור היינו דוקא במים
משום ריבוי"ו דוצבל מצושל מכל מקום
כדלמז בסוף כל שעה (לעי"ד דף מה)
אבל בדבר אחר לא ותדע דהכי הוה
דע"ג"ה היה אסור לתוך צסכין
פסח צמד שהוא חס דמחמת ליה
לסכין ומחמת לדליה ומה ליה ללי
מחמת דבר אחר אלא בגולה כל
לורכו לא מיפסיל משום בני וח"ת
מ"מ למה נאסור הסולת משום זה
יאפו ארעו ויכלה נמי הרוטב וי"ל דלז
הוי ללי מחמת דבר אחר שהרי על
ידי חמימות הסולת הוה כללה
ומינה לפי זה לא הוה לרי"ך לעיל
לאסוקי והדר סולת ומרתח ליה
לרוטב דמה לרי"ך לאסוקי איסור
ברוטב משום ללי מחמת דבר אחר
כיון דלית ביה איסור כל ואורי"ת
דניחא ליה לאסוקי כל איסור שיכול
לומר אבל לעיל גבי נקף מרוטב
על החרס לא גרס ציקלוקף את
מקומו סגי שהרי יכול לללו עס
הרוטב ובפ"י ר"ח ליתיה :

משום

הכי סגי ליה בקליפה .
בשלמא למאן דלמז עילאה גבר :

נתן נקף מרוטב על החרס כ"ו . מרישא דקמיני נקב בחרסו של
הטור יקלוקף את מקומו ליתא לחקשויי אפי' למאי דס"ד
בחרס טינן דכ"ע מוודו דתפתאה בלע כדי קליפה וה"ה לאחר שהחם
מעט מצשל בפתח כדי קליפה אינו כיון דקמני נקב אין להוכיח
חס עב מצשלמה או מלמטה אבל
הא דקמני נקף משמע למטה אינו
נמי חרסו של הטור דה"ל חס הוא
אבל סיפא דקמני על החרס קס"ד
בחרס טינן ולא נהירא דמדנקט חרס
משמע דבחרס טעור מיירי :

אסור צונן לתוך צונן דברי הבל מותר חם
לתוך צונן וצונן לתוך חם רב אמר עילאה
גבר ושמואל אמר תתאה גבר תנן נטף
מדוטבו על החרס וחזר אליו יפול את מקומו
קא סלקא דעתך בהרס צוננת בשלמא לרב
דאמר עילאה גבר משום הכי יפול את
מקומו דאול רוטב מרתח ליה לחרס והדר
חרס מרתח ליה לרוטב וכי הדר רוטב אפסח
קא מטיי פסח מחמת חמימותא דחרס
והרבנא אמר צלי איש ולא צלי מחמת
דבר אחר אלא לשמואל דאמר תתאה גבר
חרס כיון דצונן הוא אקורי מיקר ליה לרוטב
אמאי יפול את מקומו בדאמר רבי ירמיה
אמר שמואל בסולת רותחת הבה נמי בחרס
רותח תנן נטף מדוטבו על הסולת יקמוץ
את מקומו קא סלקא דעתך בסולת צוננת
בשלמא לרב דאמר עילאה גבר משום הכי
יקמוץ את מקומו דמרתח לה לסולת דהדר
הודרניה והדרא סולת ומרתחא ליה לדידיה
וקא מטיי רוטב מחמת חמימותא דסולת
ורבנא אמר צלי איש ולא צלי מחמת דבר
אחר אלא לשמואל דאמר תתאה גבר סולת
כיון דצוננת היא אקורי קא מיקר ליה למה
לי יקמוץ את מקומו (תסגי ליה ביטול את
מקומו) א"ר ירמיה אמר שמואל בסולת
רותחת תנן סכו בשמן של תרומה אם
חבורת כהנים יאכלו אם של ישראל אם חי
הוא ידיחנו אם צלי הוא יקלוקף את החיצון
בשלמא לרב דאמר עילאה גבר אממו להכי
סגי ליה בקליפה משום דעילאה צונן הוא
אלא לשמואל דאמר תתאה גבר כיון דחס
הוא מבלע בלע אמאי סגי ליה בקליפה

גבר
בש"
גבר .
העליון טוח הלך חס
הטור יקלוקף את מקומו
הרי שניה חזין ובלעי
מהדיי ולכן לתוך חם מותר
שהעליון מלגנו לתחתון ולא בלעי :
ושמואל אמר תתאה גבר .
הלך חס לתוך טינן מותר וטינן לתוך חס
אסור ואף על גב דהילכתא כרב
באיסורי זהא הילכתא כשמואל דהא
כניחא חריה מחמי כותיה בלעמן :
וסדר חרס ומחמת ליה לרוטב .
דהוי ללי מחמת דבר אחר : אקורי
מיקר ליה . ואמאי יפול את מקומו
ולא גרסינן בקולף את מקומו סגיא :
לסולת דהדר סודרניסי . לסולת אשר
סביבותיו : סדר סודרניסי . לשון
סודר סודור (ה) ליה : ואמאי יפוק .
והבה נמי לא גרס ביטול את מקומו
סגיא : [טינן סול] . דלוקורי קא
מיקר ליה וקליפה מיהא בעיה
לדפילו טינן גמור הוה הפסח
מאחר שכללה ויבש שחי אפשר ללא
עייל ביה סוכת השמן פרתח :
ולכן לומר חס אסור . אלמא תתאה
גבר : עד דמיקר ליה . קודם
שילטנן בלע כל דהו : ככוש .
בצומץ . סגי הוה כמבושל . ואם
ככוש איסור והנה יחד (ג) טינן
לאסורין : שאין נאכל מחמת טעמו
שמליו סרבה עד שמקדיח טעמו
מחמת מלחו קלה ואינו ראוי
לאוכלו אלא אם כן היה מדיחו והאי
אינן נאכלו ללא לגמרי קחמר שאין
שום חרס יכול לאוכלו אלא כיון
שנתקלקל טעמו אינו נאכל מחמת
מלחו קרי ליה ואסור : כמכא .
כותח ואית ביה נסיוני דלכחא :
מפשונויא . מקוס : ולא אמרן .
דללי בקליפה סגי ליה אלא דליה
ליה פילי פילי קרבנ"ג : ופי מיהכל .
בר גוזלא כבבלי אסור דחבלי
מרכיזי ליה ומיירי ובלעי לכותחא
ובר גוזלא טינן הוה כדמפרש :

ניתסר לגמרי שאני סיכה דמשהו בעלמא הוא דעבידא תניא כותיה
דשמואל *חם לתוך חם אסור וכן צונן שנתן לתוך חם אסור חם לתוך צונן
וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן מדיח כיון דחס הוא אדמיקר ליה אי
אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף
צונן לתוך צונן מדיח תניא אידך בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן
שנפל לתוך חם אסור חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן
מדיח כיון דחס הוא אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא
ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח אסור מר צונן
לתוך צונן מדיח אמר רב הונא לא שנו אלא שלא מלחו אבל מלחו אסור
*דאמר שמואל ימליח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל אמר רבא הא
דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח (וכו') ילא אמרן אלא שלא נאכל מחמת
מלחו אבל נאכל מחמת מלחו לא *ההוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמבא
שרייא רב חיננא בריה *דרבא מפשונויא אמר רבא מאן חכים למישרא
מילתא כי הא אי לאו רב חיננא בריה *דרבא מפשונויא דגברא רבה הוא
אמר לך כי אמר שמואל מליח הרי הוא כרותח שאין נאכל מחמת מלחו האי
נאכל מחמת מלחו יוהני מילי חי אבל צלי בעי קליפה ולא אמרן אלא דלית
ביה פילי אבל אית ביה פילי אסור ואי מתובל בתבלי אסור אמר רב

בסוגו חם אסור וכן צונן שנתן לתוך חם אסור חם לתוך צונן
וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן מדיח כיון דחס הוא אדמיקר ליה אי
אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף
צונן לתוך צונן מדיח תניא אידך בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן
שנפל לתוך חם אסור חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן
מדיח כיון דחס הוא אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא
ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח אסור מר צונן
לתוך צונן מדיח אמר רב הונא לא שנו אלא שלא מלחו אבל מלחו אסור
*דאמר שמואל ימליח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל אמר רבא הא
דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח (וכו') ילא אמרן אלא שלא נאכל מחמת
מלחו אבל נאכל מחמת מלחו לא *ההוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמבא
שרייא רב חיננא בריה *דרבא מפשונויא אמר רבא מאן חכים למישרא
מילתא כי הא אי לאו רב חיננא בריה *דרבא מפשונויא דגברא רבה הוא
אמר לך כי אמר שמואל מליח הרי הוא כרותח שאין נאכל מחמת מלחו האי
נאכל מחמת מלחו יוהני מילי חי אבל צלי בעי קליפה ולא אמרן אלא דלית
ביה פילי אבל אית ביה פילי אסור ואי מתובל בתבלי אסור אמר רב
ובגון שסט חרס שכלאו ולא נשתאה בתגור אחר סיכה כלל שאם לא כן ע"י רפיחת התגור היא בכלע
אפי' למאן דלמז עילאה גבר :
תניא אידך בשר רותח כ"ו . תימה האו חו למה לי להביאה ואומר ר"ח דקמ"ל דלפיט חלב שרי דלע"ג דחס לתוך טינן
בשי קליפה בדבר שיכול לעשות קליפה בדבר דלא שייך קליפה כמו בחלב מותר מללא קמני איסורא גבי חלב
דקמני קליפה גבי כשר וריב"ז חולק בזה ומלריך ששים כדי קליפה :

[בכורות מ"ט]

הגהות
הב"ח
(ה) רשי"ו ד"ה
לסולת וכי'
סודר סוד"ר
ואח"כ מ"ה
לוקורי קא
מיקר ליה
ואמאי יקמוץ
(ג) ד"ה הכי
הוא וכו' וכו'
אסור ס"ד :

[מוספתא
מזין ס'ט]

חולין ז:
קפי: ק"ב. ק"ג.
עס ק"ב.
כ"ה רבה
מפרשינא